

Vstup/výstup, databázové operace, rozklad termu

Predikáty pro vstup a výstup

```
| ?- read(A), read( ahoj(B) ), read( [C,D] ).
```

```
|: ahoj. ahoj( petre ). [ ahoj( 'Petre!' ), jdeme ].
```

A = ahoj, B = petre, C = ahoj('Petre!'), D = jdeme

```
| ?- write(a(1)), write('.'), nl, write(a(2)), write('.'), nl.
```

```
a(1).
```

```
a(2).
```

```
yes
```

- seeing, see, seen, read
- telling, tell, told, write
- see/tell(Soubor)
  - pokud Soubor není otevřený: otevření a aktivace
  - pokud Soubor otevřený: pouze aktivace (tj. udělá z něj aktivní vstupní/výstupní stream)
- standardní vstupní a výstupní stream: user

Čtení ze souboru

```
process_file( Soubor ) :-
    seeing( StarySoubor ),          % zjištění aktivního proudu
    see( Soubor ),                  % otevření souboru Soubor
    repeat,
        read( Term ),               % čtení termu Term
        process_term( Term ),       % manipulace s termem
        Term == end_of_file,        % je konec souboru?
    !,
    seen,                            % uzavření souboru
    see( StarySoubor ).             % aktivace původního proudu

repeat.                              % vestavěný predikát
repeat :- repeat.
```

Příklad: vstup/výstup

Napište predikát `uloz_do_souboru( Soubor )`, který načte několik fakt ze vstupu a uloží je do souboru `Soubor`.

```
| ?- uloz_do_souboru( 'soubor.pl' ).
```

```
|: fakt(mirek, 18).
```

```
|: fakt(pavel,4).
```

```
|: end_of_file.
```

```
yes
```

```
| ?- consult(soubor).
```

```
% consulting /home/hanka/soubor.pl...
```

```
% consulted /home/hanka/soubor.pl in module user, 0 msec
```

```
% 376 bytes
```

```
yes
```

```
| ?- listing(fakt/2). % pozor:listing/1 lze použít pouze při consult/1 (ne u compile/1)
```

```
fakt(mirek, 18).
```

```
fakt(pavel, 4).
```

```
yes
```

Implementace: vstup/výstup

```
uloz_do_souboru( Soubor ) :-
    seeing( StaryVstup ),
    telling( StaryVystup ),
    see( user ),
    tell( Soubor ),
    repeat,
        read( Term ),
        process_term( Term ),
        Term == end_of_file,
    !,
    seen,
    told,
    tell( StaryVystup ),
    see( StaryVstup ).
```

```
process_term(end_of_file) :- !.
process_term( Term ) :-
    write( Term ), write(' '), nl.
```

Hana Rudová, Logické programování I, 3. dubna 2013

5

Vstup/výstup, databázové operace, rozklad termu

Databázové operace

- Databáze: specifikace množiny relací
- Prologovský program: **programová databáze**, kde jsou relace specifikovány explicitně (fakty) i implicitně (pravidly)
- Vestavěné predikáty pro změnu databáze během provádění programu:
  - assert(Klauzule)   přidání Klauzule do programu
  - asserta(Klauzule)   přidání na začátek
  - assertz(Klauzule)   přidání na konec
  - retract(Klauzule)   smazání klauzule unifikovatelné s Klauzule
- Pozor: retract/1 lze použít pouze pro **dynamické klauzule** (přidané pomocí assert) a ne pro statické klauzule z programu
- Pozor: nadměrné použití těchto operací snižuje srozumitelnost programu

Hana Rudová, Logické programování I, 3. dubna 2013

6

Vstup/výstup, databázové operace, rozklad termu

Databázové operace: příklad

Napište predikát vytvor_program/0, který načte několik klauzulí ze vstupu a uloží je do programové databáze.

```
| ?- vytvor_program.
|: fakt(pavel, 4).
|: pravidlo(X,Y) :- fakt(X,Y).
|: end_of_file.
yes
| ?- listing(fakt/2).
fakt(pavel, 4).
yes
| ?- listing(pravidlo/2).
pravidlo(A, B) :- fakt(A, B).
yes
| ?- clause( pravidlo(A,B), C). % clause/2 použitelný pouze pro dynamické klauzule
C = fakt(A,B) ?
yes
```

Hana Rudová, Logické programování I, 3. dubna 2013

7

Vstup/výstup, databázové operace, rozklad termu

Databázové operace: implementace

```
vytvor_program :-
    seeing( StaryVstup ),
    see( user ),
    repeat,
        read( Term ),
        uloz_term( Term ),
        Term == end_of_file,
    !,
    seen,
    see( StaryVstup ).
```

```
uloz_term( end_of_file ) :- !.
uloz_term( Term ) :-
    assert( Term ).
```

Hana Rudová, Logické programování I, 3. dubna 2013

8

Vstup/výstup, databázové operace, rozklad termu

Konstrukce a dekompozice termu

▪ Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Ci1 =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Ci1)

atom =.. X => X = [atom]

▪ Pokud chci znát pouze funktor nebo některé argumenty, pak je efektivnější:

```
functor( Term, Funktor, Arita )      functor( a(9,e), a, 2 )
                                     functor(atom,atom,0)  functor(1,1,0)
arg( N, Term, Argument )           arg( 2, a(9,e), e)
```

Rekurzivní rozklad termu

▪ Term je proměnná (var/1), atom nebo číslo (atomic/1) => konec rozkladu

▪ Term je seznam ([_|_]) => procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu

▪ Term je složený (=./2, functor/3) => procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu

▪ Příklad: ground/1 uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.           % Term je atom nebo číslo NEBO
ground(Term) :- var(Term), !, fail.       % Term není proměnná NEBO
ground([H|T]) :- !, ground(H), ground(T). % Term je seznam a ani hlava ani tělo
                                           % neobsahují proměnné NEBO
ground(Term) :- Term =.. [ _Funktor | Argumenty ], % je Term složený
                                           % a jeho argumenty
                                           % neobsahují proměnné
```

```
?- ground(s(2,[a(1,3),b,c],X)).           ?- ground(s(2,[a(1,3),b,c])).
```

no

yes

subterm(S,T)

Napište predikát subterm(S,T) pro termy S a T bez proměnných, které uspějí, pokud je S podtermem termu T. Tj. musí platit alespoň jedno z

- podterm S je právě term T NEBO
- podterm S se nachází v hlavě seznamu T NEBO
- podterm S se nachází v těle seznamu T NEBO
- T je složený term (compound/1) a S je podtermem některého argumentu T

▪ otestujte :- subterm(1,2).
pokud nepoužijeme (compound/1), pak tento dotaz cyklí

▪ otestujte :- subterm(a,[1,2]). ověřte, zda necyklí (nutný červený řez níže)

```
| ?- subterm(sin(3),b(c,2,[1,b],sin(3),a)).
```

yes

```
subterm(T,T) :- !.
```

```
subterm(S,[H|_]) :- subterm(S,H), !.
```

```
subterm(S,[_|T]) :- !, subterm(S,T).
```

```
subterm(S,T) :- compound(T), T=..[_|Argumenty], subterm(S,Argumenty).
```

same(A,B)

Napište predikát same(A,B), který uspěje, pokud mají termy A a B stejnou strukturu. Tj. musí platit právě jedno z

- A i B jsou proměnné NEBO
- pokud je jeden z argumentů proměnná (druhý ne), pak predikát neuspěje, NEBO
- A i B jsou atomic a unifikovatelné NEBO
- A i B jsou seznamy, pak jak jejich hlava tak jejich tělo mají stejnou strukturu NEBO
- A i B jsou složené termy se stejným funktorem a jejich argumenty mají stejnou strukturu

```
| ?- same([1,3,sin(X),s(a,3)],[1,3,sin(X),s(a,3)]).
```

yes

```
same(A,B) :- var(A), var(B), !.
```

```
same(A,B) :- var(A), !, fail.
```

```
same(A,B) :- var(B), !, fail.
```

```
same(A,B) :- atomic(A), !, atomic(B), A==B.
```

```
same(A,B) :- atomic(B), !, fail.
```

% jen kvůli vyšší efektivitě

```
same([HA|TA],[HB|TB]) :- !, same(HA,HB), same(TA,TB).
```

```
same(A,B) :- A=..[F|ArgA], B=..[F|ArgB], same(ArgA,ArgB).
```

D.Ú. unify(A,B)

Napište predikát unify(A,B), který unifikuje termy A a B a provede zároveň kontrolu výskytu pomocí not_occurs(Var,Term).

```
| ?- unify([Y,3,sin(a(3)),s(a,3)],[1,3,sin(X),s(a,3)]).  
X = a(3)      Y = 1      yes
```

```
unify(A,B) :- var(A), var(B), !, A=B.  
unify(A,B) :- var(A), !, not_occurs(A,B), A=B.  
unify(A,B) :- var(B), !, not_occurs(B,A), B=A.  
unify(A,B) :- atomic(A), atomic(B), !, A==B.  
unify(A,B) :- atomic(B), !, fail.  
unify([HA|TA],[HB|TB]) :- !, unify(HA,HB), unify(TA,TB).  
unify(A,B) :- A=..[F|ArgA], B=..[F|ArgB], unify(ArgA,ArgB).
```

not_occurs(A,B)

Predikát not_occurs(A,B) uspěje, pokud se proměnná A nevyskytuje v termu B. Tj. platí jedno z

- B je atom nebo číslo NEBO
- B je proměnná různá od A NEBO
- B je seznam a A se nevyskytuje ani v těle ani v hlavě NEBO
- B je složený term a A se nevyskytuje v jeho argumentech

```
not_occurs(_,B) :- atomic(B), !.  
not_occurs(A,B) :- var(B), !, A\==B.  
not_occurs(A,[H|T]) :- !, not_occurs(A,H), not_occurs(A,T).  
not_occurs(A,B) :- B=..[_|Arg], not_occurs(A,Arg).
```